

भाग—ख

3. समाज और समुदाय की विशेषता और भेद बताएं।
4. सामाजिक संस्था को परिभाषित कीजिए। यह संघ से किस प्रकार भिन्न है ?

भाग—ग

5. सामाजिक जीवन के लिए उनके महत्व पर बल देते हुए प्राथमिक और माध्यमिक समूह के बीच भेद करें।
6. संदर्भ समूह पर विस्तृत नोट लिखिए।

भाग—घ

7. समाजीकरण की प्रक्रिया में विभिन्न एजेंसियों की भूमिका का वर्णन करें।
8. कुले के "ग्लास सेल्फ दिखने" के सिद्धांत को उपयुक्त उदाहरण सहित चर्चा कीजिए।

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1043

B.A./B.Sc. 1st Semester (Batch 2021-24)

SOCIOLOGY

(Fundamentals of Sociology—I)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt FIVE questions in all, selecting at least ONE question from each section. The fifth question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. (a) Define Sociology and discuss its importance as a course of study.
(b) Is Sociology a corpus of social sciences or a specialism ?
2. "History is past Sociology and Sociology is present History". Discuss and justify.

SECTION—B

3. Characterise and distinguish society and community.
4. Define a social institution. How does it differ from an association ?

SECTION—C

5. Distinguish between Primary and Secondary Group stressing their importance for social life.
6. Write a detailed note on Reference Group.

SECTION—D

7. Describe the role of various agencies in the process of socialization.
8. Discuss Cooley's theory of "looking glass self" with appropriate example.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. (ੳ) ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਜੋਂ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
(ਅ) ਕੀ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ?
2. "ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੀਤ ਦਾ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਵਰਤਮਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ।" ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਓ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਭੇਦ ਦੱਸੋ।
4. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਸੰਘ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰੋ।
6. ਸੰਦਰਭ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
8. ਕੂਲੇ ਦੇ "ਲੁਕਿੰਗ ਗਿਲਾਸ ਸੇਲਫ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पांचवा प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग—क

1. (क) समाजशास्त्र को परिभाषित कीजिए तथा अध्ययन के पाठ्यक्रम के रूप में इसके महत्व की चर्चा कीजिए।
(ख) समाजशास्त्र सामाजिक विज्ञानों का पुस्तक संग्रह है या विशेषज्ञता ?
2. "इतिहास अतीत का समाजशास्त्र है और समाजशास्त्र वर्तमान इतिहास है"। चर्चा करें और औचित्य दें।